

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

239. An regulares, quando accedunt ad funera mortuoru[m], debeant adire Ecclesiam Parochialem, vel accedere ad domu[m] defuncti? Sed difficultas est, quando Capitulu[m] Cathedralis intervenire ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

periculo seu articulo mortis in tom. 2. tit. 2. Ref. 18 §. 1. & 1. & in aliis eius not. & pro ministracione Extreme v. c. tionis ibi ex doctrina Ref. 63. & pro supradictis b. bus Sac. ill. dem in Ref. 21. §. penult.

fine, & cap. 6. dub. 1. num. 1. vbi refert hanc Sacra Congreg. declarationem: *Congregatio Concilij censuit, dictos Religiosos audire posse Confessiones secularium, qui sunt de sua familia, & continui commensales: non tamen eorum, qui deseruiunt in eorum Monasteriis.* Vnde non est audiendus Hieronymus Rodericus in comp. 99. Regul. ref. 64. n. 1. vbi idem extendit, propter aliqua priuilegia, ad eos, quos in Monasteriis contigerit infirmari: quia talia priuilegia, si qua sunt, (non enim illa adducit,) sunt abrogata per Gregorium XIII. vt tenet idem la Cruz, & Doctores communiter. Imò idem Concilium vbi supra derogat omnia priuilegia dispositioni dicti Concilij contraria. Ita Trullench. 3. Verum sententiam Bordoni, præter Rodriquez à Trullench citatum, tenet etiam Peyrinus de primil. tom. 1. Conf. 1. Iulij II. num. 94. Quia Monasteria Regularium sunt exempta à iurisdictione Episcoporum, & æquiparantur locis positis extra Diocesim. Ergo si decederet dictus hoïpes in aliquo loco extra Diocesim, nullam in eo haberet Episcopus, & Parochus loci, in quo Monasterium Regularium est positum, iurisdictionem: ita cum decedit in loco Regulari exempto.

4. Sed hic obiter apponam pulchrum dubium, an secularis femina existens in Monasterio Monialium, si in fine vitæ velit sepeliri extra Ecclesiam Monialium, spectet ad Parochum, vel ad Confessarium Monasterij associare cadaver, & percipere quantum funeralem, & alia iura ratione sepulturæ? Hic casus accidit Panormi: nam cum in Monasterio Sanctæ Catharinæ vsque ad senectutem vixisset femina nobilissima, voluit post mortem sepeliri in Capella Maiorum existente in Ecclesia Societatis Iesu. Itaque ad dubium iam propositum nouissimè respondet Pater Pellizzarius tract. de Monial. cap. 10. sect. 3. n. 233. & putat, spectare omnia supradicta ad Confessarium Monialium, cum Monasterio Monialium competat nõ solum exemptio personalis, sed etiam localis; & femina illa secularis illud sibi eligendo in domicilium, effecta sit de omnibus Confessarij præfati Monasterij: qui proinde, tanquam Parochus illius, erga ipsam poterit exercere parochialia modo dicto: præterquam quod à quo viuentes recipimus Sacramenta; ab eodem post mortem debemus recipere & sepulturam; & consequenter ipse à nobis recipit iura parochialia, seu effectus dictorum iurium: sicut ergo femina illa viuens recepit Sacramenta à Confessario Monialium, tanquam eius Parochiana; sic post mortem debet ab eo recipere sepulturam, & ille lucrari ab ea iura parochialia cum verè sit eius Parochus, habeatque, vt talis, in illam iurisdictionem ordinariam, non autem solum delegatam. Ita ille, qui etiam putat, doctrinam posse probabiliter sustineri de puellis in Monasterio degentibus causa educationis: quippe quæ ibi acquirunt quasi domicilium, adeoque sunt Parochianæ dicti Monasterij, iuxta probabilem doctrinam traditam à Sanchez lib. 3. de matrim. disp. 2. n. 9. vbi, si ibi moriantur, Confessarius Monialium exercebit cum illis omnia iura parochialia, tam quoad Sacramentorum ministracionem, quam quoad sepulturam; vt dictum est de femina seculari: quamuis de dictis puellis sustineri possit etiam opinio opposita, quam Sanchez censet esse probabilem. Hæc Pellizzarius.

5. Notandum est etiam hic cum Bordoni vbi supra n. 206. quod pro Nouitio moriente apud consanguineos, vel alios extra Continentum, si in Monasterio suorum Regularium sepeliatur, non debetur quarta Parocho, sub cuius Parochia mortuus est; quia illam exigit solum respectu suorum Parochianorum: Nouitius autem non dicitur Parochianus: quia in eius Parochia domicilium non habet; sed incidenter ibi reperitur, & censetur, ac si ibi non fuisset: qui enim reperitur in loco, à quo breui recessurus est, non conse-

tur ibi fuisse, c. Diuortium 21. dist. de pœnit. lib. 1. §. Qui presens ff. de verb. significat. Quidquid in contrariu allerat Caratus de Iur. Paroch. tit. 6. c. 2. §. tit. 7. tit. 11.

RESOL. CCXXXIX.

An Regulares quando accedunt ad funera mortuorum debeant adire Ecclesiam Parochialem, vel accedere ad domum defuncti?

Sed difficultas est, quando capitulum Cathedralis interuenire debet; an omnes Clerici seculares, & Regulares omnes confraternitates accedere ad funus volentes debeant congregari in Cathedrali ad leuandum capitulum; & quid de iure, & consuetudine?

Et aliqua alia notabilia circa hoc adnotantur, & ratiõ explanatur, quod Regulares monere, & expectare debent Parochum in supra dicto casu; quo requisitus, si expresse venire recusante, licet eisdem Regularibus, etiam ipso inuito, cadaver ad propriam Ecclesiam transferre. Ex p. 1. tit. 8. & Milc. 8. Ref. 65.

§. 1. **C**alus in dies accidit, ideo Respondeo quod si cadauer sit in domo, aut alibi, Regulares debent accedere ad Parochialem, & inde cum Parocho ad leuandum cadauer Sac. Cong. ritu in Senogallien. 26. Aug. 1616. Tarpien. 16. Febr. 1631. & alibi. Adeo vt neque consuetudo induci possit valida conueniendi in alio loco, quam in aliqua Ecclesia, vel pio loco, quia Sac. Congr. Liman. 15. Decembris 1632. addidit decretum irritans, vt scilicet nullo modo per viam, & ad domum defuncti, vnde patet irritari omnem actum extra terminos habiles.

2. Sed difficultas est quando Capitulum Cathedralis interuenire debet in funere, an omnes Clerici seculares, & Regulares & omnes Confraternitates accedere ad funus volentes, debeant congregari in Cathedrali ad leuandum capitulum; quod probatur de iure & consuetudine: Et affirmatiuam sententiam tenet Ioannes Baptista Patolletus in Palastra clericali p. 3. c. 5. tit. D. Probatur; nam capitulum non debet accedere ad alias Ecclesias ad leuandum inferiores, quia cum hæc sit materia præcedentiæ, ille præcedit cuius caput præcedit, Felin. cap. cum non licet n. 2. de prescript. Callan. Catalog. Glor. Mund. p. 4. confid. 31. Rota coram Lancel. decis. 127. inter select. Capituli autè caput est Episcopus, & Canonici faciunt vnum corpus cum Episcopo cap. cum Clerici de verb. sign. cap. nouit. & cap. quando de lit. que sunt à Prelatis. Ideo Canonici collegialiter præcedunt in omnibus publicis actibus, etiam Abbatibus vsu Mitræ & Baculi habentibus; Nauar. c. 2. de Abbat. Ric. 7. Praesul. 90. Non possunt se per viam iungere nec ad domum defuncti expectare, quia id nullo modo fieri posse resoluit Sac. Congr. Rit. Liman. 15. Decembris. 1632. Neque expectare extra ianuam Ecclesie, & aliis postea se associare. Sac. Congr. Epil. Viglenen. 13. Noueb. 1600. ergo in Cathedrali debent coadunari ad inchoandam inde funeris processionem. Tum quia crux vnica ferenda est in funeralibus, & si Capitulum interueniat, tunc sola crux Capituli deferretur, sub qua omnes incedunt per antianitatem; Sac. Congr. Narrien. 30. Septemb. 1616. & Andrien. 22. Nouem. 1631. Alias Crux Paroch. Sac. Congr. Rit. 22. Martij 1632. Regulares autem non posse ad funus inuito parochi Crucem deferre, statuit Leo X. Confist. Sacro approbante vt refert Praxis Neap. c. 61. n. 14. Sed ibi adonari debent omnes etiam parochi, & quicumque exempti, vbi Crux desumitur. Tum à fortiori quia si curata vel curatus Cathedralis etiam amobilis præcedit Parocho defuncti, quando Capitulum interuenit; Sac. Congr. Rit. Pisanen. 22. Martij 1631. ergo à fortiori ipsum Capitulum.

3. His tamen non obstantibus, negatiuam sententiam

Sup. aliqua alia contingentia in hoc casu lege supra §. vlc. Ref. 163.

RESOL. CCXL.

An peccata fornicationis inter Regulares dicatur contra bonum publicum? Et an quando fornicatio committeretur semel vel bis, tunc dici non deberet vergere in perniciem publicam, & ita, etiam in casu fortiori de crimine nefando? Et an in his omnibus adhibenda sit correctio Fraternalis, quando speratur, ut in casu haresis & sollicitationis? Ex p. 3. tit. 2. Ref. 69.

tiam docet doctus, & amicissimus P. Bordon, nunc meritiſſimus Generalis ſue Religionis, in Controuerſis moralib. contr. 43. quaſt. 8. n. 33. Tum quia in Rituali Pauli V. de exequiis habetur, quod omnis Clerus, & alij qui debent intereſſe, ad Eccleſiam Parochialem, vel aliam iuxta loci conſuetudinem conveniant: ergo etiam Canonici, cum non excipiuntur ibidem: in favorabilibus enim Canonici veniunt ſub nomine cleri, vt docent, Sylu. verb. Clericus num. 1. Nald. ibid. Tum quia proceſſiones funerales breuiori via inuendae ſunt, ne Clerus dicatur vagari, vnde mortui recto tramite ad Eccleſiam regularem ſunt referendi: Nald. Verb. Sepultura n. 13. Gauantus verb. exequia n. 25. referunt decilum. Proceſſiones autem funerales non eſſent breuiores, ſi omnes accedere deberent primò ad cathedralem, poſtea ad Parochialem. Tum quia fatiſ honorantur tenentes poſtremum locum etiam ſupra Parochum, vt decilum fuit, & refertur à Laur. tit. de funer. c. 3. n. 209. Ita Bordon. qui poſtea reſpondet ad argumenta Paroleti.

Sed vt verum fatear, vim magnam mihi infert contra P. Bordonum Epistoſa Sacrae Congregationis ad Episcopum Brittonienſem, quam aſſert Parollettus tenoris ſequentis.

Viene rappresentata à queſta Sacra Congregat. la differenza che è fra il Capitolo di coſti, & i Monaci dell' Abbazia intorno alla pretenſione, che eſſi Monaci hanno di no eſſer obligati da andare alla Chieſa del Capitolo ſudetto per cominciare da eſſa la proceſſione d' accompagnamento de morti, madalpetate dentro la loro parochia oue ſtimano più commodo. E perche il ſolito è, che ſi radunino nella Cateſrale, quando il Capitolo è inuitato al funerale, quindi è che queſta Sacra Congregatione è venuta in lenſo di ſcriuere à V. S. la preſente lettera, perche faccia omninamente oſſeruare il ſolito, nè permeta ſopra ciò nouità imaginabile. E ſentendoli da queſta reſoluzione grauata alcuna delle Religioni poter ricorrere à queſta Sacra Congreg. dalla quale il può ripromettere ogni compimento di giuſtitia, che è quanto m' occorre è Dio la contenti. Romali 25. Giugno 1638.

Come fratello

Il Card. S. Onofrio.

C. Fachinetti Sec.

Bertinoro Veſcouo, Capitolo dello Cateſdr.

Verum omnia ſuperius dicta in aliquibus locis non obſeruantur, vt Panormi in mea dulci patria, antequam ego ipſe diſcederem in praxi minime deducebantur: videbam enim Regulares neque Eccleſiam parochialem adire, ſed exſpectare in domo mortui Parochum vel Capitulum, quod fatcor eſſe contra Rituale Pauli V. & declarationes Cardinalium, ideò noſtram ſententiam docet etiam in Regularibus P. Franciſc. de Torano in Compendio ad Miniſtrum Generalem tit de Cadaueribus n. 5. vbi ſic ait; Debent autem Regulares ad Parochialem Eccleſiam accedere, & exinde cum parochio ad domum, ex qua Cadauer eſt alportandum. Caſu autem, quo Cadauer in aliqua Eccleſia reponi contingat, ad eandem Eccleſiam vbi repositum erit, conuenire debere, cenſuit Sacra Congregat. Episcoporum, & Regularium in vna Senogaliten. 25. Auguſti 1616. Similiter Regulares monere ac exſpectare debent Parochum, quo reſiſto, & expreſſe venire recuſante licet eiſdem regularibus etiam ipſo inuito, cadauera ad propriam Eccleſiam transferre 11. Decembr. 1615. Huicque P. Franciſcus de Torano.

§. 1. Quando crimina ſunt contra bonum commune, poteſt iudex procedere per viam inquisitionis contra delinquentem particularem etiam ſi contra ipſum nō ſit aliqua probata infamia, & alij i aſſerunt eſſe denuncianda ſine prætia correctione fraternali; ideo multum ſcire conſucit, an peccata carnis in Religionibus ſint contra bonum commune. Prima opinio, quam ego teneo, aſſert, & tuetur Miranda in ordine iudiciali, c. 10. 1. quaſt. 11. articulo 2. conſuſion. 2. Aldrete de Relig. diſcipl. inuenda lib. 1. cap. 5. §. 4. n. 29. Joſeph. de Sancta Maria in Tribum. Reliq. tract. 2. cap. 3. §. 2. & alij. Secunda opinio negat, quam docet Rodriq. de ordine iudic. capit. 3. numer. 5. Spatharius in praxi corrig. Regular. tractat. 3. capit. 8. n. 9. & alij. Tertia opinio eſt media, & concordat duas præcedentes, quam inuenio apud Ioan. Valerum in diſſer. viri ſori, verſ. Inquiſitio, diſſer. 1. numer. 6. vbi ſic aſſert. Peccata fornicationis in Religionibus, vbi timeri poteſt publicatio, puto vergere in damnum totius Religionis, ſecus vbi eſt aced ſecretum, & cum tali perſona, vt verifiſimiliter creditur, nunquam detegi, & ita concordari poſſunt Miranda, & Rodriq. qui in hoc ſunt contrarii: nam Miranda tenet vergere in damnum publicum, Rodriq. negat. Ita Valerius, quem ſequitur Thomas à Ieſu lib. de viſit. Reg. tract. 1. cap. 12. num. 6.

2. Notandum eſt tamè hic obiter primò, quòd etiã ſtando in prima ſententia, quando fornicatio committeretur ſemel, vel bis, tunc dici non deberet vergere in perniciem publicam, & ita in caſu fortiori de crimine nefando docet Pitigianus in praxi criminali Reg. 1. in addit. lit. A, in fine, ſed in hoc caſu conſultar prudens Conſiſlarius.

3. Nota ſecundò cum Miranda loco citato quòd etiam ſtando in prima ſententia, in his criminibus adhibenda eſt fraternalis correctio, quando ſperatur, quòd etiam in caſu fortiori, nempe haresis, & ſollicitationis, docent DD. quos ego ipſe citai in tract. de denunciationibus ref. 2. & ideo ponam hic verba Octauij Spatharij vbi ſupra in praxi de modo corrig. Regul. tract. 5. c. p. 3. num. 3. ſic aſſertentis: Ordinem præſcriptum à Chriſto Domino in Evangelio circa correctionem fraternali eſſentialiſſimum arbitror in Religionibus, vt milles dixi, & qui nunquam ſine grauiffima culpa omitti poſſit, quando eſt ei locus, & qui vtiſſime ſeruari; nam eo ſeruato, non eſſent in Religionibus tot controuerſiæ, tot amulationes tot contentiones, tot perſecutiones, tot mortales inimicitia, tot ſcandala, & præcluderetur aditus omnis, & omnis via inquietis, & maleuolis, & Religiones fruenter ſumma pace, charitate ſumma, ſumma concordia, & ſumma Regulari obſeruantia. Hæc Spatharius, quæ non procedunt, ſi in aliqua Religione quis circa hoc cederet iuri ſuo, vt ſupra probatum eſt de Societate Ieſu.

Sup. in hōc infra in tr. 4. Ref. 54. à §. Quod ſi & in Ref. 55. §. vlt. in in Ref. 62. ſignanter §. Sed circa.

Sup hoc in Ref. & §. 1. & Ref. 3. not. præſentia.

Quæ hic eſt in cō. 5. tr. 9. Ref. 1. §. Sed audiamus, & id ref. 4. & in a iis eius præmaz not.

Sup in Ref. quæ hic eſt infra in tr. 4. Ref. 50. ſignat. ter in eius §. limitatur, &c.

RESOL. limitatur, &c.